

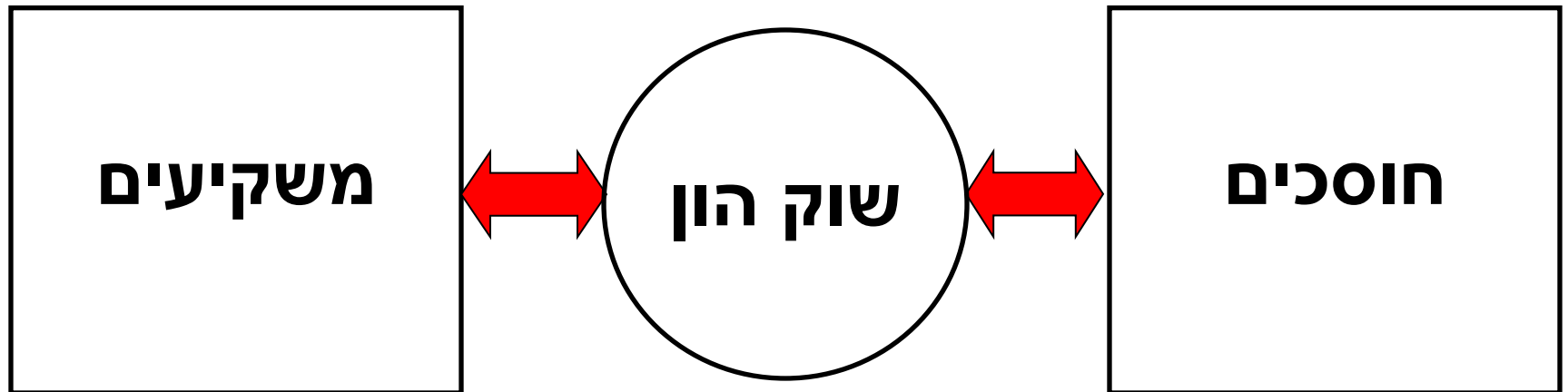

התכנית להגברת התחרות בשוק ההון

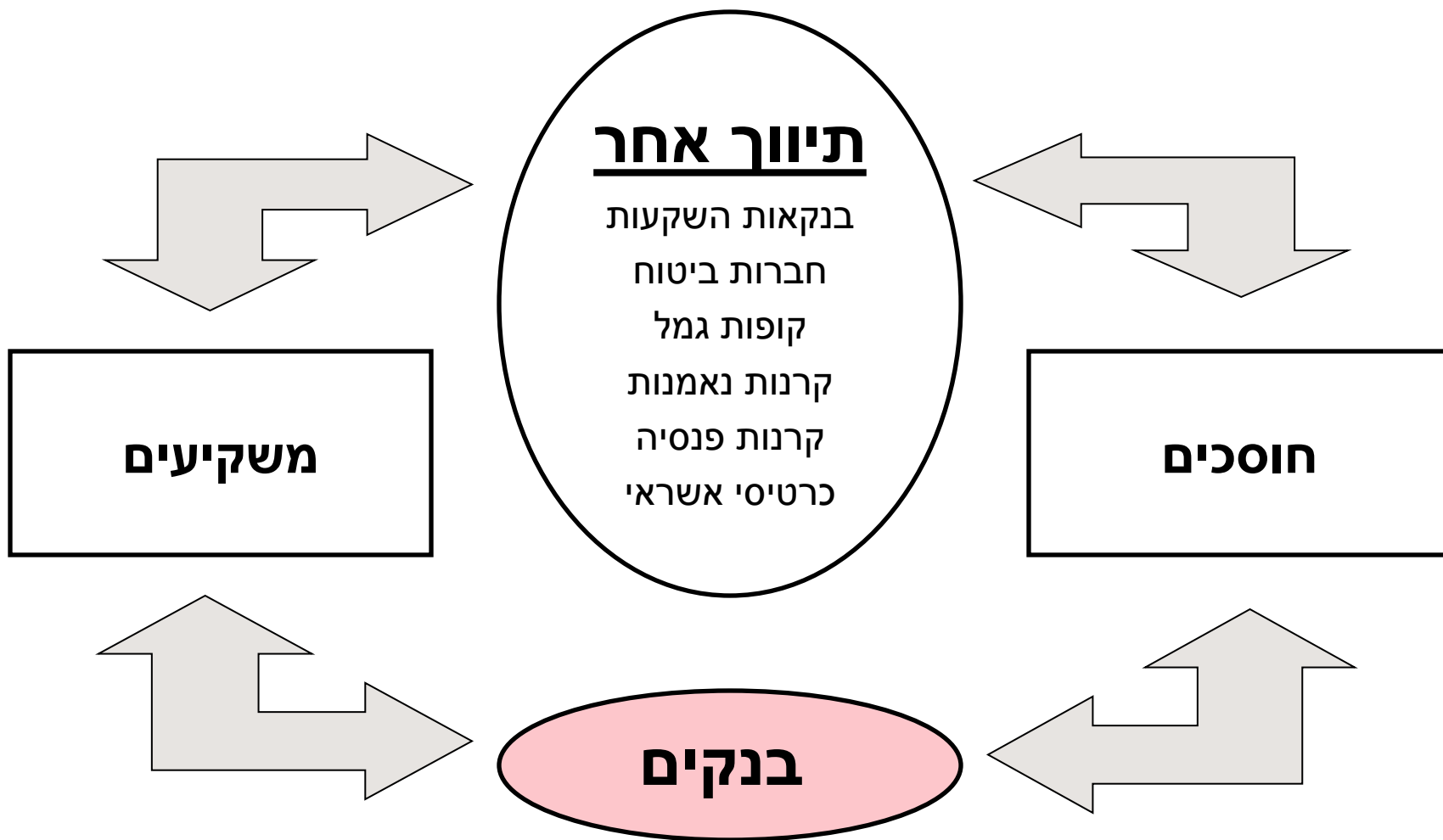
נובמבר 2004

שוק הון

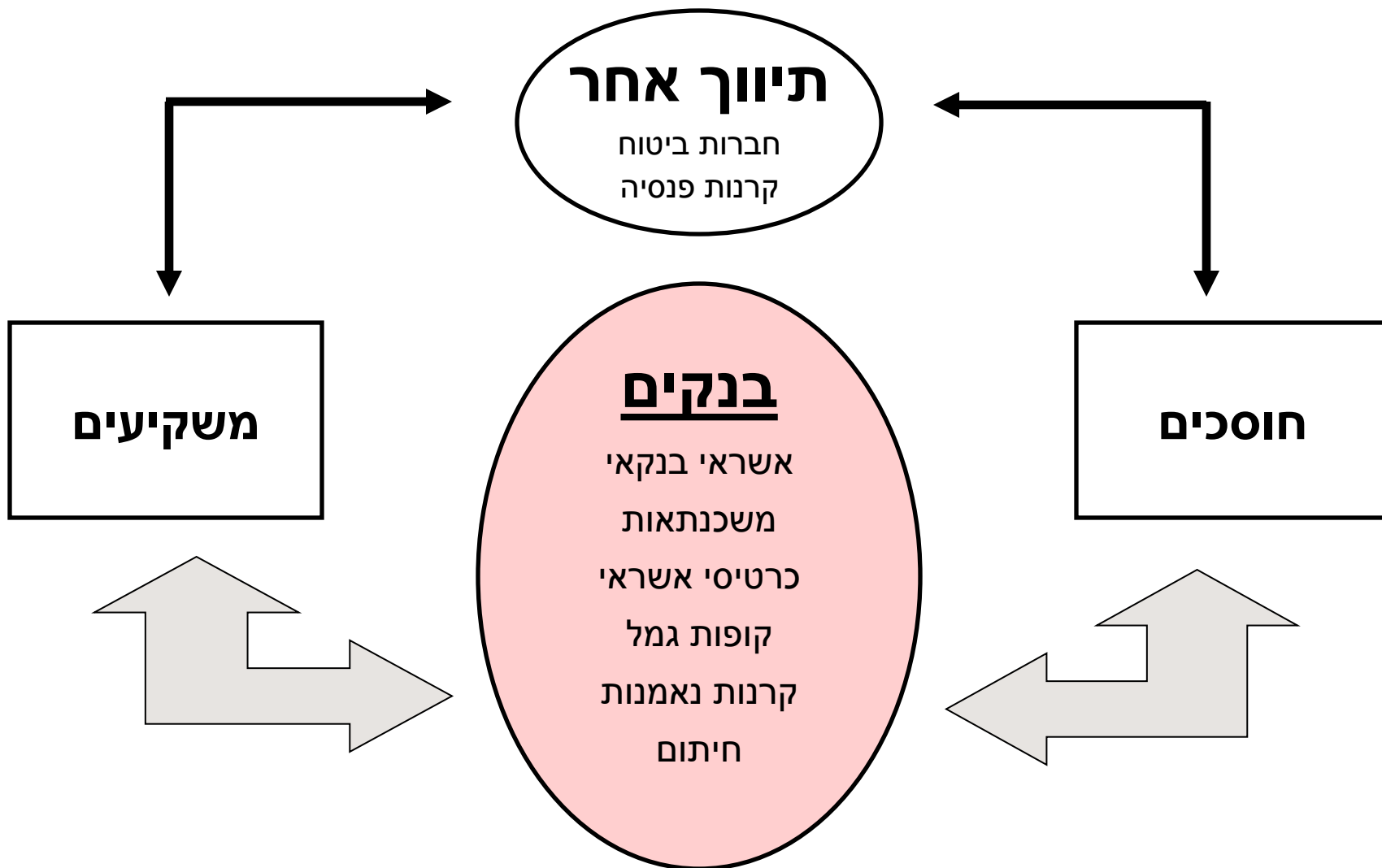
מקום המפגש בין חוסכים ומשקיעים

שוק הון יעיל

שוק ההון בישראל

שליטת המערכת הבנקאית בתיוך הפיננסי

<u>ביטוח/פנסיה</u>	<u>בנקים</u>	
-	678	פיקדונות
-	75	קרנות נאמנות
5	165	קופות גמל
53	-	תיק משתתף
19	-	פנסיה (קרנות חדשות)
<hr/>	<hr/>	
77	918	

שליטת המערכת הבנקאית בתיוך הפיננסי

בנקים

100%

פיקדונות

90%

קרנות נאמנות

87%

קופות גמל

56%

חיתום

הדומיננטיות של בנק פועלים ולאוּמי במערכת הבנקאות

פועלים ולאוּמי

שיעור מסך
המערכת

מיליארדי ש"ח
דצמבר 2003

60%

408

פיקדונות הציבור

63%

353

אשראי לציבור

75%

115

קופות גמל

69%

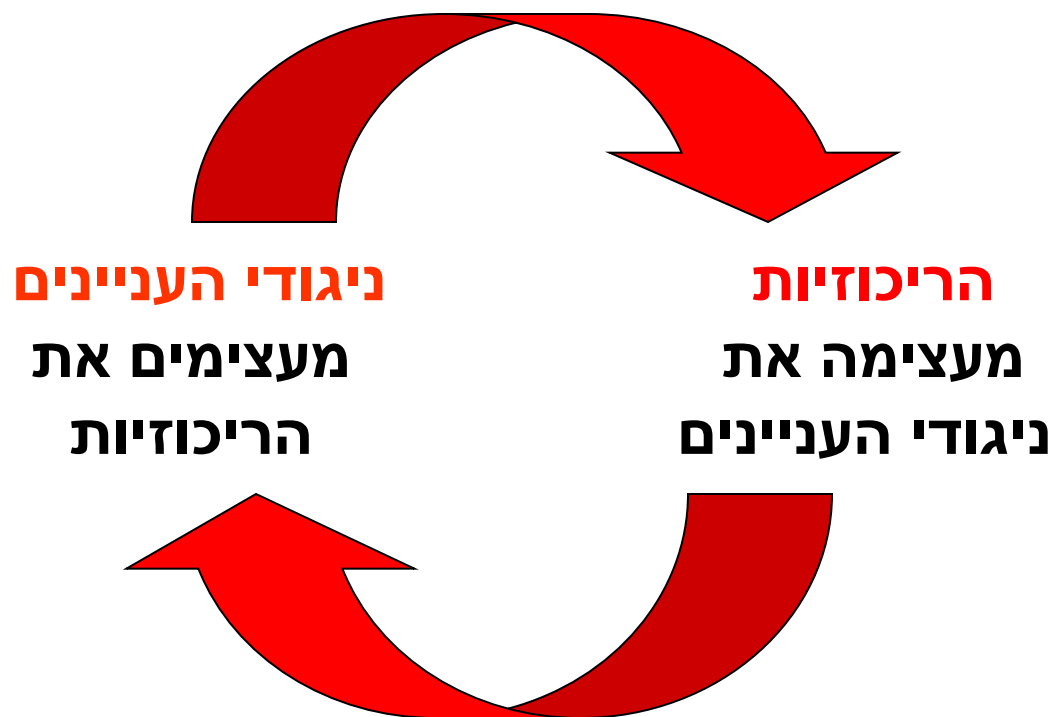
56

קרנות נאמנות

ריבוי העיסוקים של הבנקים מוביל לניגודי עניינים מובנים בפעילותם

- גם מנהלים את חשבונות העו"ש
- גם נותנים אשראי
- גם בעלים ומנהלים של חברות כרטיסי האשראי
- גם מנהלים השקעות (תיקי ני"ע, פיקדונות, תוכניות חסכון)
- גם מייעצים
- גם בעלים של הקופות והקרנות
- גם נותנים לקופות ולקרנות שירותים נלווים
- גם עוסקים בחיתום ...

ליבת הבעיה – השילוב בין הריכוזיות וניגודי העניינים

השלכות המצב הקיים

1. ניצול כוח שוק –

- העדר תחרות בניהול נכסי הציבור –
פגיעה באיכות השירותים והתשואות
- העדר תחרות בתחום האשראי –
ריביות גבוהות ומחנק אשראי
- העדר תחרות על מגזר משקי הבית –
פגיעה באיכות ומגוון השירותים, סבסוד צולב,
תשואות נמוכות וריביות גבוהות

השלכות המצב הקיים

2. חסמים לפיתוח שוק ההון –

מגוון מצומצם של מכשירי אשראי והשקעה

שוי שוק המניות כשיעור מהתל"ג	
205%	שוויץ
115%	אנגליה
107%	ארה"ב
93%	אוסטרליה
75%	שוודיה
39%	ישראל
37%	ניו זילנד

שיעור איגרות החוב הפרטיות הסחירות מסך איגרות החוב הסחירות	
99%	נורווגיה
80%	אנגליה
71%	דנמרק
46%	שוודיה
21%	ניו זילנד
21%	ארה"ב (NYSE)
9%	ישראל

השלכות המצב הקיים

3. תלות גבוהה בבנקים –

- דו"ח ברודט (1995) – "ריכוז כוח בידי קומץ מקבלי החלטות עלול לפגוע ביציבות הכלכלית..."
- דו"ח בן בסט (2000) – "עצם קיומה של ריכוזיות מונעת קיומם של תמריצי שוק נכונים..."
- דו"ח היציבות הפיננסית (2003) – "דומיננטיות זו... פוגמת בעמידותה של המערכת הפיננסית."
- כנס קיסריה (2004) – "ריכוזיות מערכת הכספים מונעת היווצרות שוקי הון וכספים פעילים בהם נקבע באופן חופשי מחירי השוק..."

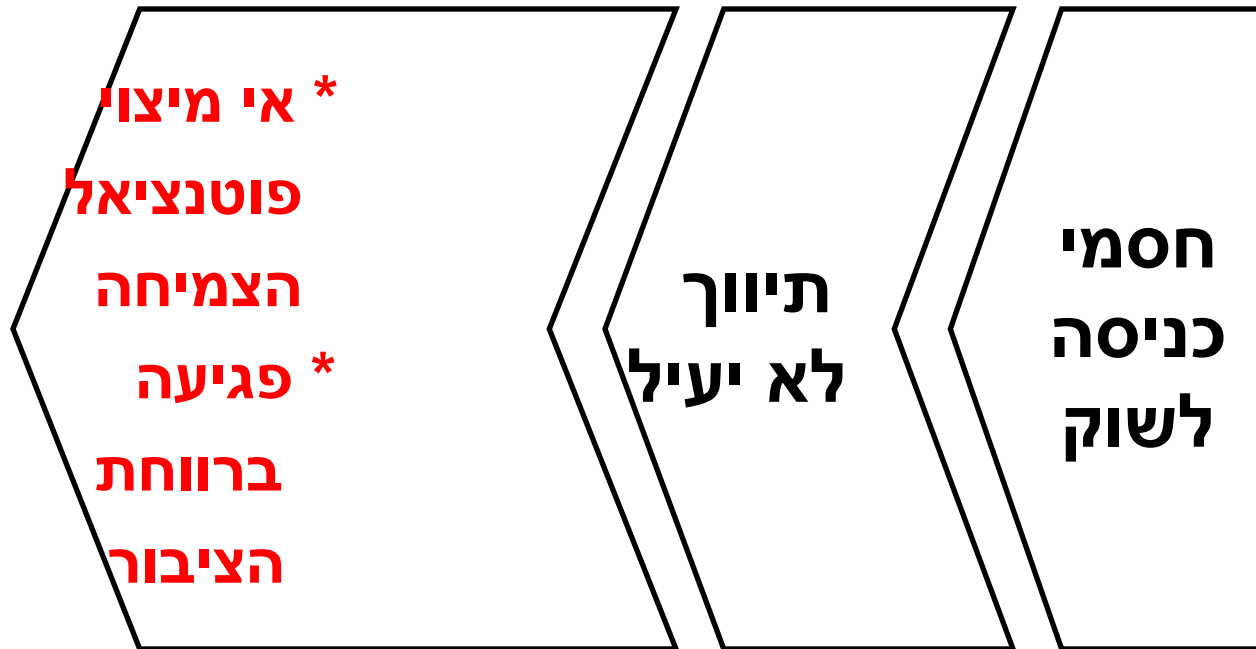
השלכות המצב הקיים

4. שיווק במסווה של ייעוץ

שיעור מכירות עצמיות בבנקים

קופות גמל	קרנות נאמנות	
100%	86%	פועלים
100%	88%	לאומי
100%	88%	דיסקונט
100%	64%	מזרחי
100%	61%	הבינלאומי

השלכות המצב הקיים - סיכום

מטרת הרפורמה

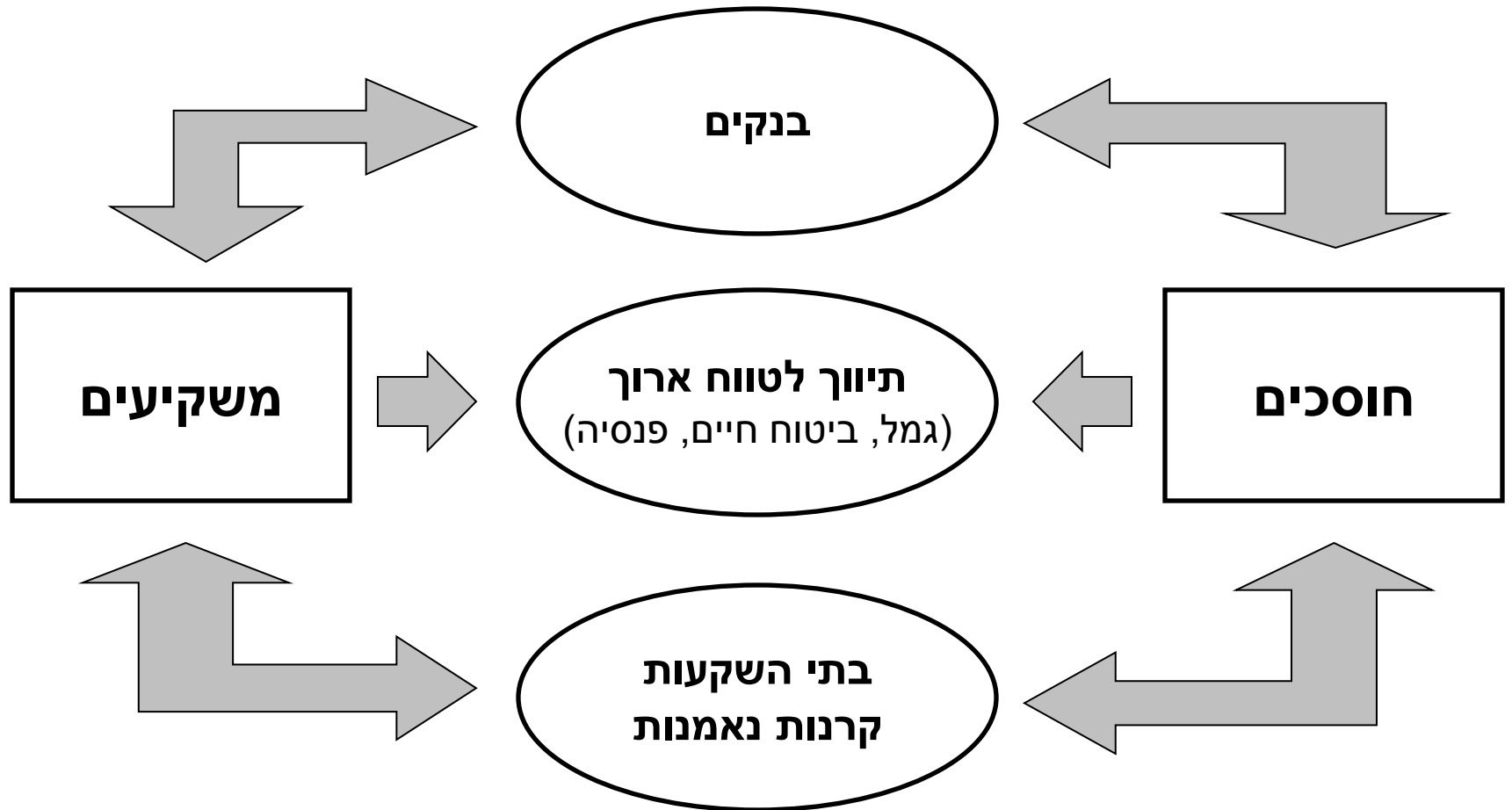
הגברת התחרות

בענף הבנקאות ובשוק ההון

באמצעות

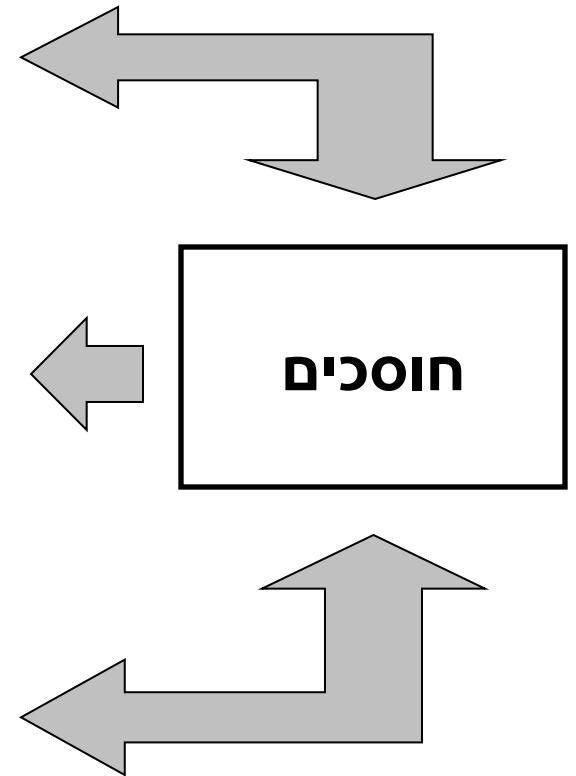
צמצום הריכוזיות וניגודי העניינים

מטרת הרפורמה

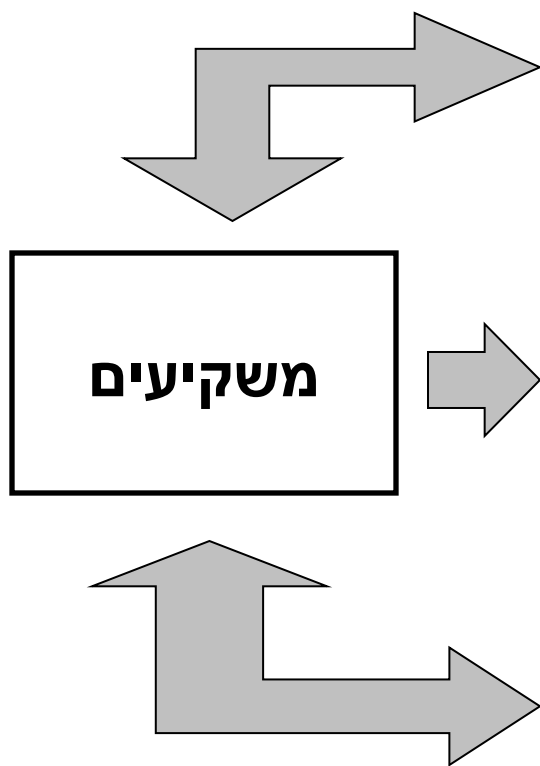

השפעות על החוסכים

- ✓ ייעוץ אובייקטיבי
- ✓ הרחבת מגוון מוצרי החסכון
- ✓ שיפור באיכות השירותים
- ✓ שיפור תשואות

השפעות על המשקיעים

גידול מגוון מקורות האשראי ✓

ירידה בעלות האשראי ✓

הרחבה משמעותית ביכולות המימון ✓

עקרונות הרפורמה

- ✓ הפרדת פעילויות עם פוטנציאל לתחרות
- ✓ מניעת "נדידה" של בעיות הליבה לענפים אחרים
- ✓ צמצום ניגודי העניינים המובנים
- ✓ ניצול יעיל של מערכת ההפצה הבנקאית
- ✓ צעדים משלימים

המלצות

א. הפרדת פעילויות עם פוטנציאל לתחרות

1. הפרדת קופות הגמל וקרנות הנאמנות, באופן הדרגתי

<u>קרנות נאמנות</u>	<u>קופות גמל</u>	
100%	100%	2004
80%	80%	2005
60%	40%	2006
40%	0%	2007
0%	-	2008

א. הפרדת פעילויות עם פוטנציאל לתחרות

2. מימוש החלטת הממשלה למכירת בנק אוצר החייל

3. מכירת אחזקות הבנקים בביטוח כתנאי למכירת מוצרי

ביטוח

ב. מניעת "נדידה" של בעיות הליבה

1. קריטריונים לקבלת היתר לרכישת הקופות והקרנות
2. האחדת הנורמות לניהול כספי ציבור
3. הגבלת נתח שוק ברכישת מכשירי חסכון לטווח ארוך
ל- 15%
4. הגבלת נתח שוק ברכישת קרנות נאמנות ל- 20%

ג. צמצום ניגודי העניינים

1. הפרדת קופות הגמל וקרנות הנאמנות מהבנקים

2. חיתום –

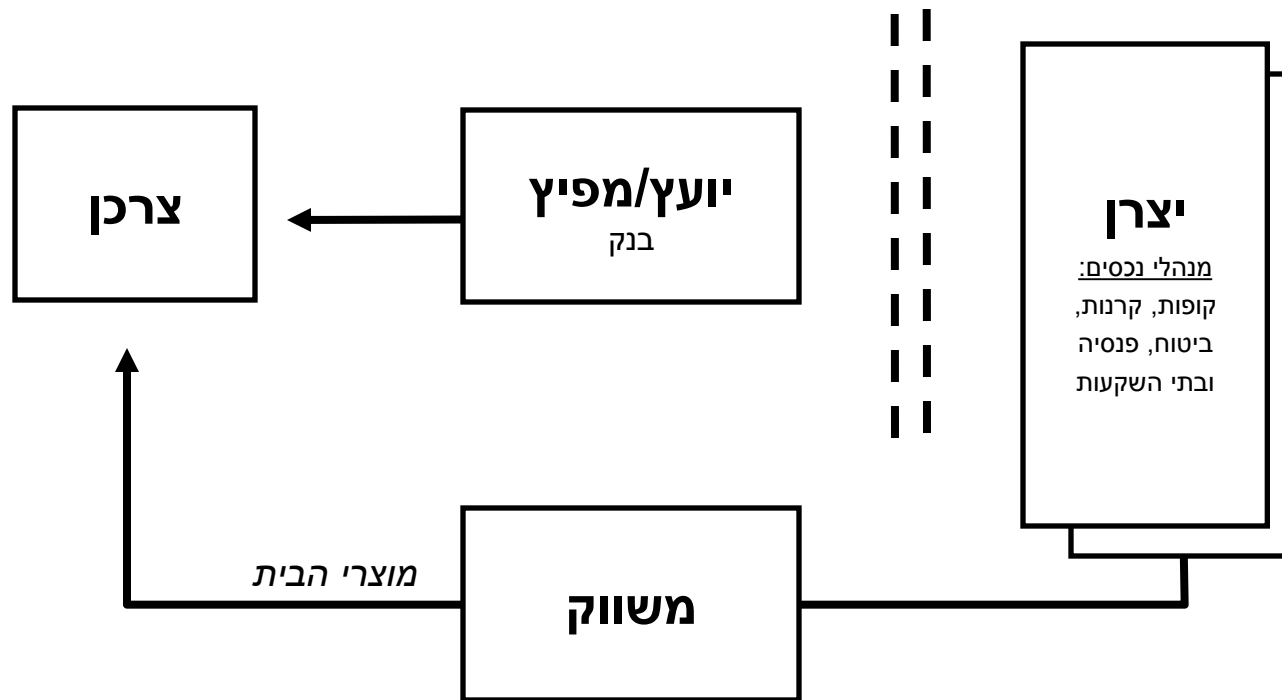
- הגבלת גופים מלווים מלשמש חתמים מובילים
- הגבלת החתם במכירת ני"ע לגופים מוסדיים קשורים

3. הפרדת עיסוקים –

- יועץ-מפיץ
- משווק

ג. צמצום ניגודי העניינים

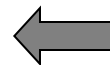
4. מודל התגמול לעוסקים בייעוץ/הפצה -

ד. ניצול יעיל של מערכת ההפצה הבנקאית

1. הפצת מוצרי ביטוח חיים ופנסיה על ידי הבנקים

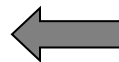
לאחר מכירת קופות הגמל
והאחזקות בביטוח

▪ **בנקים קטנים**

(הון עצמי קטן מ-10 מיליארד ש"ח)

לאחר מכירת קופות הגמל,
האחזקות בביטוח
וקרנות הנאמנות

▪ **בנקים גדולים**

(הון עצמי גדול מ-10 מיליארד ש"ח)

ה. צעדים משלימים

1. הצוות הבין-משרדי ישמש "צוות היגוי" שילווה את

תהליך החקיקה והסדרת הפיקוח

2. שלב ב' - גיבוש המלצות בנושאים שתכליתם הגברת

התחרות:

✓ מעבר לקוחות בין בנקים

✓ ביטוח פיקדונות

✓ Money Market Funds

✓ Repo

✓ ועוד...

תוצאות הרפורמה

תוצאת הרפורמה – עפ"י הבנקים...

"...הבנקים מאיימים: נמכור מוצרים חדשים..."

(הארץ, 23 באוגוסט 2004)

"...אם תהיה הפרדה – נרוקן הקופות והקרנות
על ידי הצעות מפתות ללקוחות..."

(גלובס, 23 באוגוסט 2004)

၇၁၀

מוטת השליטה של הבנקים (מיפוי חלקי)

